

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

Aanwezig	Voorzitter	Mw. C.J.M. van den Elsen
	Raadsgriffier	Mw. J.I.M. le Comte
	Besluitenlijst	Mw. J.I.M. le Comte
	Raadsleden	Dhr. M.G.W. Kanters (DOP) Mw G.L.C.W. Jansen (DOP) (sluit aan om 13.30 uur) Mw. B.M.H. van der Kolk – Hegtermans (DOP) Dhr. J.R.M. Bos (DOP) Dhr. R.M. Gruijters (CDA) Mw. M.A.T. van den Broek (CDA) Mw. G.W.M. van Mensvoort - Penninx (CDA) Dhr. H.H.A. de Bruin (CDA) (is iets verlaat) Mw. A.J.P.M. van Eert - van de Ven (GVB) Dhr. R.R.M. Jacobs (GVB) Mw. S.A.H.M. de Bruin (GVB) Dhr. L.A. van den Hoogen (GVB) Dhr. F.H.L. Dijcks (VVD) Dhr. F.H.A. Koolen (VVD)
	Portefeuillehouders	Dhr. B.M.H. Brands, wethouder Dhr. H.A.J. Willems, wethouder
Afwezig met kennisgeving	Dhr. J.M.M. van Lanen (DOP) aanwezig vanaf ca. 16.30 uur	

De raadsvergaderingen kunnen worden nageluisterd op boekel.nl

1	Opening en mededelingen.
De voorzitter opent de vergadering om 13.00 uur en heet de raadsleden, wethouders, de mensen op de publieke tribune en aanwezige ambtenaren welkom.	
Moment van bezinning. Voordat we overgaan tot de officiële opening van de vergadering volgt een moment van bezinning.	
2	Vragenhalfuur
Er zijn geen vragen aangemeld.	
3	Trekking stemnummer
Het nummer dat getrokken wordt, is nummer 2. In het geval van hoofdelijke stemming begint de stemming bij dhr. Dijcks (VVD).	
Besluit	
Actie	
4	Vaststellen van de agenda

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

De voorliggende agenda wordt vastgesteld.	
Besluit	-
Actie	
5	Spreekrecht voor burgers
Er zijn geen aanmeldingen voor het spreekrecht.	
Besluit	-
Actie	-
6	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)
Voorgesteld besluit: <ol style="list-style-type: none">1. Kennisnemen van het GVVP; Boekel in beweging;2. Deze vaststellen als onderdeel van ons mobiliteitsplan;3. Concluderen dat we voordat wordt doorgedaan met stap 3 (het opstellen van het MUP) de discussie rondom de oost-west routing afronden middels een separate opdracht;4. Pas na de uitkomst van de oplossing van het Oost-West onderzoek de overige projecten uit het MUP gaan vastleggen.	
De gemeente heeft behoefte aan een gedegen visie op de bereikbaarheid, een mobiliteitsplan. Daartoe wordt in 3 stappen naar een concreet uitvoeringsprogramma gewerkt. In 2022 is stap 1 gezet, het beleidsplan. Nu ligt stap 2 voor het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan (GVVP) Boekel in beweging. Daarin geven we aan hoe we invulling gaan geven aan de uitgangspunten uit de beleidsvisie. Belangrijk onderdeel van het GVVP is de keuzes die we maken met betrekking tot de routing van alle verkeersstromen. Waar rijdt-loopt welke verkeersdeelnemer en welke keuzes maken we daarin. Na vaststelling van het GVVP kunnen we door naar stap 3. Het meer concrete meerjarenuitvoeringsprogramma (MUP) met projecten voor de komende 10 jaar en hun kostendekking.	
Woordvoerders in de eerste termijn: mw. van der Kolk (DOP), dhr. Dijcks (VVD), mw. van den Broek (CDA), dhr. Jacobs (GVB)	
Alle woordvoerders spreken hun dank en waardering uit voor de snelle en adequate beantwoording van de raadvragen.	
Punten voor het debat DOP: <ul style="list-style-type: none">- Er komt een extra opdracht voor de Oost-Westverbinding. Hoe zit dat precies en wat betekent dit voor het budget dat de raad al beschikbaar heeft gesteld?- Aandacht voor kwetsbare verkeersgebruikers (minder validen), DOP wil een toezegging van de wethouder dat er in het MUP specifiek aandacht is voor deze groep.- Ook wil DOP een toezegging dat niet alleen de voorkeursroutes goed bekeken en aangepast worden, maar dat alle wegen waar langzaam verkeer en landbouwverkeer overheen gaan goed bekeken worden.- Graag ook de toezegging dat wensen en zorgen van inwoners wat betreft veiligheidsremmende maatregelen worden meegenomen in het MUP en zo snel mogelijk.- DOP wil tot slot een toezegging van de wethouder dat de burgerparticipatie op het GVVP niet alleen betekent dat wordt geïnformeerd, maar dat inwoners ook worden betrokken en gehoord.	
Punten voor debat VVD:	

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

- VVD herhaalt de vier aandachtspunten die ook in de commissie zijn benoemd en waarmee rekening moet worden gehouden in het verdere traject.
 - uitbreiding onderwijshuisvesting;
 - veilige fietsroutes;
 - bereikbaarheid van ons winkelcentrum;
 - routing landbouw verkeer.
- Ook heeft de VVD het GVVP een dynamisch document genoemd. Zeker omdat er tussentijds ontwikkelingen kunnen plaatsvinden die van invloed zijn op eerder ingenomen standpunten en zienswijzen. Met in ons achterhoofd de wetenschap dat de uitvoeringsfase (het MUP) pas kan starten nadat de problematiek van de Oost-West verbinding is opgelost, heeft de VVD op voorhand kunnen instemmen met dit raadsvoorstel.
- Onze raad is gedurende het gehele traject, tot op heden, steeds gewezen op de noodzaak van het eerst oplossen van de Oost-West problematiek. Dat er nu de vraag voorligt om het MUP in delen op te splitsen klinkt sympathiek. Echter daarvoor moet eerst het MUP in concept worden opgesteld en via drie verschillende werkateliers besproken worden met alle belanghebbenden. Pas dan kan de raad een besluit nemen en de Oost-West verbinding heeft de raad dan al moeten vaststellen en ook nu via inspraak van alle belanghebbende. De meegaandheid van de wethouder in de voorstellen tot het opknippen en versnellen van het MUP heeft de VVD dan ook verbaasd. Gaat de wethouder dan met een gewijzigd raadsvoorstel komen dat wij vandaag dan zouden moeten vaststellen of blijft het raadsvoorstel onverkort van kracht?

Punten voor het debat CDA:

- Het meest urgente Oost West vraagstuk vinden we niet terug in dit GVVP. Dat betreft het CDA. Hiermee wordt dit traject twee à drie jaar vertraagd. Hiervan zijn de omwonenden de dupe.
- In het memo van het college staat te lezen dat de besluitvorming over Oost West te verwachten is in september 2024 besluitvorming en het vaststellen van het MUP in maart 2025. Wel met de risicowaarschuwing dat het een verwachting is, want zorgvuldigheid gaat voor haast. Immers inspraak zal de nodige tijd vergen. CDA gaat ervan uit dat er nu alleen nog maar vertraging kan optreden door onvoorziene omstandigheden.
- Het GVVP is meer dan een wensenlijst. Het is een uniek puzzelstuk. En de Oost-West verbinding is daarbij een essentieel onderdeel. We moeten af van het kip-ei verhaal. Alleen projecten die afhankelijk zijn van de verdere ontwikkeling van de Oost-Westverbinding worden even niet opgepakt, staat in het memo. De anderen kunnen voortgang vinden. Een soort parallelle aanpak dus. Deelprioriteit fiets en openbaarvervoer en de bewustwording en gedragsverandering in verkeer en mobiliteit, worden dan genoemd.
- Omdat de Oost-West nog wel enige jaren op uitvoering gaat wachten, betekent dit iets voor de periodieke informatiemomenten met raad en inwoners. Die zijn in dit proces van groot belang. Hierbij geldt dat geen nieuws ook nieuws is.
- Inwoners willen, naast aandacht voor de toename van verkeersintensiteit, ook aandacht voor de veiligheid en gezondheidsaspecten. De werkgroep Mobiliteit Bovenste Huis en Gewandhuis is toegezegd dat er tijdelijke snelheidsbeperkende verkeersmaatregelen zouden komen. College geef snel duidelijkheid aan de inwoners wanneer dit gaat gebeuren.
- Er ligt een knelpunt bij routing Gewandhuis. Daar doet zich een probleem voor met landbouwverkeer. Zeker gelet op de verwachte toename van de verkeersintensiteit bij de ontsluiting van de Burgt. Kan in de Oost-West oriëntatie in beeld worden gebracht wat afsluiting hiervan voor het landbouwverkeer zou betekenen?

Punten voor het debat GVB:

- De Oost-Westverbinding is een belangrijke schakel in dit vraagstuk en vraagt om een zorgvuldig proces waarbij de inwonersparticipatie een belangrijke rol moet krijgen.
- Landbouw en fietsverkeer in het buitengebied zoveel mogelijk gescheiden waar kan en anders maatregelen om de fietsers te beschermen.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

- Keuze van de wegbedekking in combinatie met geluidsoverlast. Informeer omwonenden tijdig over wat er gaat gebeuren.
- Hou de raad op de hoogte gehouden van het proces en geef structurele updates via memo's of tijdens de commissievergadering hoe de stand van zaken is.
- GVB wil als wensen en bedenkingen met betrekking tot het MUP meegeven dat ze hopen dat de koppelkansen gezien worden met betrekking tot bijvoorbeeld riolering en klimaat adaptieve maatregelen. Dit om de kosten te beperken.
- Graag het fietsverkeer zoveel mogelijk scheiden en ontsluiting tijdens grote wegwerkzaamheden in het centrum moeten doordacht en eventueel met verkeersremmende maatregelen in te regelen zijn.

Wethouder Willems reageert op de eerste termijn.

- De Oost-Westverbinding is inderdaad één van de aanleidingen geweest voor het opstellen van dit GVVP. Gaandeweg het opstellen kom je ook andere zaken tegen. In grote lijnen hebben we gekeken naar de inrichting van voet-, fiets-, auto- en landbouwverkeer.
- We merkten dat de Oost-West verbinding meer aandacht verdiende dan de verbinding tussen het Bovenste Huis en de Molenstraat. Ook verkeer uit Handel en Venhorst e.d. moeten betrokken worden bij deze verbinding.
- Participatie is belangrijk. Er is veel aan gedaan bij het opstellen van het GVVP. Dat wil het college ook zo doen bij de Oost-Westverbinding. En dat vraagt tijd. De wethouder vraagt de raad hem hier tijd voor te geven.
- Voor het proces van dit plan en het budget is aandacht gevraagd door de raad. De Oost-Westverbinding zal echt opnieuw aanbesteed moeten worden en daar is een budget voor nodig om dit op een goede manier in te vullen.
- De kwetsbaarheid van minder valide verkeersgebruikers is onderdeel van dit GVP. Bij het aanleggen van de voetpaden en dergelijke wordt rekening gehouden met deze groep en de wegen worden aangelegd conform de normen die daarvoor zijn gesteld.
- De koppelkansen worden zeker benut.
- De hoofdroutes zijn tot stand gekomen met ZLTO. Dat beeld houden we intact met in gedachten hoe we met fietsers omgaan op die wegen.
- Snelheidsbeperkende maatregelen komen in het MUP. De gemeente reageert zo snel mogelijk op signalen en zorgen van inwoners. In afstemming met inwoners kunnen we kijken waar andere snelheidsbeperkende maatregelen nodig zijn.
- Wat betreft de uitbreiding onderwijshuisvesting bekijken we de ontwikkeling integraal, dus we pakken dat in één keer aan.
- Veilige fietsroutes creëren we zoveel als mogelijk. Daar is zeker aandacht voor.
- Het MUP splitsen en daarmee aan de slag gaan voordat de Oost-Westverbinding wordt opgepakt, daar kunnen we aandacht aan besteden. We kunnen sommige zaken parallel aanpakken.

Woordvoerders in tweede termijn: dhr. Dijcks (VVD), mw. van den Broek (CDA), dhr. Kanters (DOP)

Debat in tweede termijn:

- VVD geeft aan dat het hier gaat over een uitvoeringsplan en over het perspectief wanneer dit kan worden uitgevoerd. Daar wordt niet over gesproken. Dit blijft onderbelicht en dat is jammer. Maak het perspectief van de uitvoering duidelijk aan de raad, vraagt de VVD.
- CDA vraagt zich af of er niet tussentijds het signaal af had kunnen gaan dat het met de Oost-Westverbinding anders ging lopen?
- Wat gaat de wethouder meer doen aan participatie, is nog een vraag van het CDA.
- Hoever reikt de oriëntatie van de Oost-Westverbinding?
- Conclusie van het CDA is dat we komen met verschillende deel-MUP's. Klopt dit? Hoe ziet dat proces er dan uit?
- In de toekomst wordt het centrum verkeersluw gemaakt. GVB vraagt of dit inzicht ook de Oost-Westverbinding betreft?

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

- DOP roept op om alvast te beginnen waarmee kan worden begonnen wat betreft het MUP. Denk aan het maken van financiële ambities e.d.
- DOP noemt nog de kosten die een tweede studie met zich meebrengt. Probeer een aanbesteding te voorkomen. De raad heeft een bepaald budget beschikbaar gesteld ook voor het bureau Kragt om dit te gaan ontwikkelen. Daar hoorde de Oost-Westverbinding bij. Dus als zij de Oost-Westverbinding niet gaan doen dan neemt DOP aan dat de kosten voor Kragt ook lager uit gaan vallen. Komt er een kredietaanvraag naar de raad onderbouw die dan heel goed, is de oproep aan het college.

Wethouder Willems reageert op het debat in de tweede termijn.

- We kunnen zelf met een memo naar de raad komen om duiding te geven aan de parallelle aanpak.
- Wat betreft de oriëntatie Oost-Westverbinding is inderdaad breed. Of dit binnen het gestelde budget lukt, kan de wethouder niet beloven. Bureau Kragt wordt ingeschakeld om de trajecten op te starten. Bijvoorbeeld de participatie op dit traject. Dat lukt niet zonder euro's.
- Bij de centrumontwikkeling Zuidwand moeten we af en toe verkeer omleiden. Daar is aandacht voor.

Mw. van den Broek (CDA) heeft nog één verduidelijkingsvraag. Hoe staat het met de landbouwrouting Gewandhuis? Wethouder Willems geeft aan dat de routing is vastgesteld in overleg met ZLTO. Maar richting de toekomst kan gekeken worden of er zich toch problemen voordoen en dan kunnen maatregelen worden getroffen.

De voorzitter brengt het voorstel in stemming.

Besluit	Het raadsvoorstel GVVP is unaniem aangenomen met 14 stemmen voor (CDA, DOP, GVB en VVD).
Actie	-
7	Raadsvoorstel inzake Programmabegroting 2024 en meerjarenramingen 2025 - 2026

Voorgesteld besluit:

- o Vaststellen van de programmabegroting 2024. De raad autoriseert hierbij het college om in 2024 € 53.816.000 te besteden aan de programma's opgenomen in de programmabegroting 2024.
- o Vaststellen van de meerjarenramingen 2025 - 2027. Een richtinggevende koers van de gemeente Boekel voor de komende jaren, die kan worden bijgesteld middels de voorjaarsnota 2024.

Om deze Begrotingsraad voor te bereiden hebben de fracties op meerdere momenten hun vragen kunnen stellen aan het college en de ambtelijke organisatie. Zowel schriftelijk als mondeling. Alle vragen zijn beantwoord.

Woordvoerders in eerste termijn zijn: dhr. Kanters (DOP), dhr. Gruijters (CDA), mw. van Eert (GVB), dhr. Dijcks (VVD)

Algemene Beschouwingen DOP:

Voor ons ligt de Begroting 2024 en dat noopt niet alleen tot een financiële beschouwing maar ook een algemene politieke beschouwing van de gemeente Boekel. Een beschouwing over hoe het eraan toe gaat in de gemeente Boekel en hoe wij het als bestuur van de gemeente doen. We kunnen dat wel doen door de bril van de gemeenteraadsleden en door de bril van een wethouder of van de burgemeester maar wij zitten hier als volksvertegenwoordiger dus vanuit de bril van de inwoner kijken zal heel zinvol zijn.

Ik stel u een jong stel voor dat voor het eerst een woning koopt in de gemeente Boekel. Laat ik ze gemakshalve Bennie en Hennie noemen. Zeker geen satirische personificatie van een zeker duo, maar wat misschien wel een goed inzicht kan geven in de thema's die spelen in deze gemeenten. Een eerste woning kopen in de gemeente Boekel is nog steeds hartstikke lastig. Maar ik denk dat we vast kunnen stellen dat er hard gewerkt en hard gebouwd wordt.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

Tuinstraat, Schutboom, Zuidwand, Burgt, Voskuilen en de Biezen. Het is belangrijk om hierbij te vermelden dat dat niet het resultaat is van een bepaald aantal partijen of de coalitiepartijen, maar dat dit het resultaat is van ons allemaal. Ik denk dat iedere coalitie zijn fundament legt en het stokje overneemt van een vorige coalitie en dat we het prijzenswaardig is hoe hard we bouwen in de gemeente Boekel. Dus laten we dat ook als gemeenschappelijk ideaal vooral voort zetten in het belang van onze gemeente.

Als die eerste woning gekocht is dan is het natuurlijk ook vanzelfsprekend dat daar een goede infrastructuur bij hoort. De kwaliteit van de wegen die laat soms toch wel te wensen over. Dat maakt dat onze fractie wel heel erg benieuwd is naar het Wegen Kwaliteit Beheerplan dat we volgend jaar kunnen verwachten en waar misschien ook goede keuzes gemaakt moeten worden wat betreft de kwaliteit van onze voetpaden, fietspaden, maar ook de wegen in de hoofdstructuur en alle andere wegen in onze gemeente Boekel. Over de kwaliteit van de verkeersstructuur is zojuist gesproken bij het GVVP. Het belang van Oost West is herhaald. Als het gaat over een bepaalde verkeersstructuur kunnen we wel heel trots zijn op de opening van de Randweg. Zeker als straks het centrum afgewaardeerd gaat worden zal er veel minder transportverkeer om de gemeente Boekel om de bebouwde kom heen gaan en niet door onze gemeente heen. Ik zie al voor me dat Bennie en Hennie ook wel eens van die Randweg gebruikmaken en dat ze daar heel erg blij mee zijn. Maar dat ze ook wel merken dat de Randweg een beetje kaal is en de gemeente Boekel in zijn geheel wel wat kaal is. Want wat onze fractie ziet is dat wel er wel weinig kunstuitingen zijn in de gemeente Boekel, terwijl er hele goede kansen liggen. Daarom zou ik graag de volgende motie in willen dienen met als onderwerp 'investeren in kunst'.

De motie wordt samen met GVB ingediend. DOP leest de motie voor.

Motie ingevolge artikel 33 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Boekel
Onderwerp: investeren in kunst
De raad van de gemeente Boekel in vergadering bijeen dd. 8 november 2023 behandelend agendapunt 6 Raadsvoorstel inzake Programmabegroting 2024 en meerjarenramingen 2025 - 2026
constaterende dat: <ul style="list-style-type: none">- in programma D van de begroting 2024 de ambitie staat beschreven dat kunst en cultuur meer zichtbaar in onze gemeenschap moet zijn waar inwoners en bezoekers van kunnen genieten;- het college in 2024 de notitie kunst en cultuur op gaat stellen;- de gemeente Boekel weinig openbare kunst kent;
overwegende dat: <ul style="list-style-type: none">- openbare kunst hand in hand kan gaan met de gemeente Boekel op de kaart zetten;- hier kansen liggen voor wat betreft langrijdend verkeer (randweg/N605) en de gemeente Boekel in- en uitrijdend verkeer;

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

roept het college op:

- te onderzoeken hoe middels kunstvormen aandacht gevraagd kan worden voor de gemeente Boekel bij langrijdend verkeer en in- en uitrijdend verkeer;
- hierbij mede te betrekken uitingen van de gemeente Boekel als "Gastvrij en actief";
- de raad over de resultaten te informeren, evenals over het benodigde budget;

en gaat over tot de orde van de dag.

Waar ook goede kansen liggen en die wel op al benut zijn, liggen op het gebied van het sociaal domein. Wij kunnen echt oprecht zeggen dat wij blij zijn hoe daar in deze gemeente invulling aan wordt gegeven. We hebben veel oog voor preventie wat noodzakelijk is op dit moment. Denk aan bijvoorbeeld het opzetten van Stichting Kwiek waar de gemeenschap zelf ook een grote rol in speelt. En de nabijheid van onze zorgvoorzieningen. Het dorpssteam is een uitstekend voorbeeld waar veel gemeentes jaloers op kunnen zijn. Dichtbij, toegankelijk en lage drempels. Ook digitaal is de toegankelijkheid groot. Het digitaal gezondheidsloket bijvoorbeeld en de realisering van het sociaal loket waar mensen terecht kunnen voor vragen over het sociaal domein in de breedste zin van het woord, is prijzenswaardig. Punt van aandacht in deze tijd blijft altijd de armoedebestrijding natuurlijk. Dat is altijd lastig ook in de gemeente Boekel. Al kunnen we wel met trots zeggen - het stond vandaag in Brabants dagblad op de app - dat de gemeente Boekel het laagste armoedecijfer kent van alle gemeentes in Noord Brabant en ik denk dat dat wel laat zien dat er hier in de gemeente Boekel aandacht is voor de burger en dat we elkaar weten te vinden als gemeentebestuurder en burger.

U kent van ons dat wij ons altijd willen richten tot het college en mede raadsleden in de vergadering. Dat is ook de rolzuiverheid die we willen betrachten. Maar ik wil dan toch even van de uitzondering gebruikmaken om ook de betreffende ambtenaar, waarvan we denk ik allemaal weten dat die zo ontzettend hard heeft gewerkt aan het contact maken en onderhouden met burgers die het nodig hebben en die in armoede leven, dat er zo ontzettend veel mooie goede stappen zijn gemaakt en dat wij dat als DOP ook graag hier willen benoemen. We hopen dan ook van harte dat het college deze complimenten over wil brengen.

Voor wat betreft 'werken en bedrijvigheid' zijn er mogelijkheden en obstakels want ik kan me zomaar voorstellen dat dat bijvoorbeeld Hennie wel eens het bedrijf zou willen gaan beginnen. Bedrijventerrein de Vlonder zit nagenoeg vol, maar de Lage Raam komt er aan. Hele belangrijke ontwikkelingen om ook de bedrijven lokaal te houden ook voor starters. Punt van aandacht blijft altijd in onze ogen dat op het bedrijventerrein die we nu hebben gehandhaafd wordt dat het bedrijventerrein ook bedrijventerrein blijft. Enerzijds vanwege het tekort en anderzijds omdat we gewoon moeten voorstaan dat mensen zich netjes aan de regels houden die we stellen en dat is dus een oproep wel tot handhaving op het moment dat daar de grens over wordt gegaan. Voor wat betreft de winkeliers liggen er mooie kansen wat betreft de Zuidwand. Fase één is qua winkels al voor een flink deel gevuld (Jumbo en Hema) maar wat betreft fase twee ligt nog alles open. Dat laat zien dat we coördinerend en proactief bestuur nodig hebben willen we de ambities waarmaken. Niet alleen om niet alleen die winkelplint vol te maken, maar dit ook met lokale winkeliers te doen. Dat brengt DOP tot de tweede moties inzake centrummanagement.

De motie wordt mede ingediend door GVB. DOP leest de motie voor.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

Motie ingevolge artikel 33 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Boekel

Onderwerp: economisch (centrum)management

De raad van de gemeente Boekel in vergadering bijeen dd. 8 november 2023 behandelend agendapunt 6
Raadsvoorstel inzake Programmabegroting 2024 en meerjarenramingen 2025 - 2026

constaterende dat:

- de gemeente c.q. het college goede contacten onderhoudt met de detaillisten, middenstand en ondernemers in de gemeente Boekel;
- door schaarste deze contacten minder intensief zijn;
- centrummanagement als onderdeel van de economische beleidsvisie als zodanig niet begroot is, maar terug te vinden is als PM-post;

overwegende dat:

- goede contacten met de ondernemers in de gemeente Boekel van groot belang zijn;
- een aanspreekpunt binnen de gemeente Boekel voor ondernemers van groot belang is;
- het ontwikkelen van de Zuidwand en het vullen van de winkelplint van dit project met bij voorkeur lokale winkeliers dit belang nog groter maakt;
- de gemeente vanuit de koopovereenkomst inzake de Zuidwand geen regels kan stellen of instructies kan geven voor wat betreft winkeltoewijzing;
- het voorgaande proactief bestuur en management vergt;
- het behouden van de HEMA in Boekel een goed voorbeeld is hoe essentieel proactief besturen en managen is;

roept het college op:

- bij de ontwikkeling van de economische beleidsvisie de mogelijkheden en kansen van centrummanagement te onderzoeken;
- hierbij mede de ontwikkeling van de Zuidwand en het vullen van de winkelplint proactief te betrekken;
- de raad over de resultaten van dat onderzoek te informeren voor het aanbieden van de voorjaarsnota 2024 dan wel in de voorjaarsnota 2024 de ambities die uit het onderzoeksresultaat voortvloeien te verwerken

en gaat over tot de orde van de dag.

Als Bennie en Hennie in het centrum zijn, zijn ze natuurlijk ook op het plein te vinden. Een plek waar veel cultuur beleefd wordt, maar ook een plek die voor veel inwoners genoemd wordt als een "stenen kuil". En dat vindt men jammer. Dat is niet alleen in Boekel zo, maar ook in Venhorst horen we dat regelmatig terug. Het is goed om aan te

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

sturen op het vergroenen van het plein en het centrum. Dat kan hand in hand gaan met cultuur. Er liggen nog heel veel kansen die strak bij de realisatie van de Zuidwand opgeraapt kunnen worden. Vanuit de pleinen zien we graag looproutes zien ontstaan richting de wijken, dat groen constant terug komt. Steeds in het achterhoofd houdend wat in het coalitieprogramma staat "vijf bomen per inwoner". Een ambitie die we ook terugzien komen in het Groenbeheerplan. Als het ware zien we het liefst steeds groene ladders ontstaan van pleinen naar wijken naar natuur. De groene ladder zelf daar zijn we natuurlijk trots op in onze gemeente. Maar een punt van aandacht voor DOP is Boekels Ven. Een ambities die kansen biedt, maar ook een ambitie waar we kritisch op zijn. Met name waar het gaat om maat en schaal van Boekels Ven en de mate waarin de zaken zijn vastgelegd. Want we weten dat het niet vastleggen van afspraken, risico's met zich meebrengt. Boekels Ven is niet de enige manier om te recreëren in de gemeente Boekel. B&B's schieten als paddenstoelen uit de grond. Dat maakt dat we de notitie recreatie en toerisme met veel belangstelling tegemoet zien. Wij denken dat er keuzes gemaakt moeten worden naar de maat en schaal van Boekel. Keuzes maken we niet om het maken van keuzes, maar omdat de ruimte in Boekel schaars is. Met name in het buitengebied. De wensen zijn groot. De wensen zijn breed en de ruimte die is schaars. Dat betekent keuzes maken. Omdat DOP het algemeen belang wil vertegenwoordigen, betekent dit dat er een visie moet liggen en dat er een zekere controle hebben over de keuzes die we maken en keuzes die we niet willen ook een halt toeroepen. DOP is blij dat de raad de keuze heeft gemaakt het Delegatiebesluit in te trekken en de kaders van Vitaal Buitengebied Boekel te herijken. Niet om het proces stroperiger te maken, maar wel om de controle en de visie steeds meer terug te komen in het belang van het vraagstuk van de transitie van het buitengebied. Want wat DOP consequent zegt dat we er rekening mee moeten houden dat onze besluiten consequenties hebben en dat niet alles kan. En dat je soms nee moet verkopen. Als iets laat zien dat we goed moeten nadenken over de consequenties van onze besluiten is dat wel De Elzen. Waar de volksgezondheid het slachtoffer is geworden van de ambitie om maar zoveel mogelijk toe te staan. En DOP hoopt dan ook dat er vanuit een ander perspectief wordt nagedacht over het buitengebied. Waar we nu vanuit een nee, tenzij houding na willen denken over wat willen we doen, om uiteindelijk naar een ja, mits te gaan. Uiteindelijk in het belang van een gezonde fysieke leefomgeving, de doelstelling van de Omgevingswet die per 1 januari 2024 in werking treedt. Al met al merken Bennie en Hennie dat de raad zich met heel wat thema's bezighoudt. Het is een kritische, slimme en constructieve raad. En ja, ze zien ook wel zeker, en dat vindt met name Bennie wel interessant, dat een zekere coalitiepartij altijd principieel de inhoud boven de wensen en de wil van het college stelt. Omdat DOP altijd het algemeen belang voorop wil stellen. Als Bennie ergens een hekel aan heeft is het wel dat coalitiepartijen alleen maar ja knikken op de voorstellen van het college. Terug naar die eerste woning van Bennie en Hennie. Ze zien in deze gemeenschap heel wat ontwikkelingen en ze zijn blij met al die ontwikkelingen. Ze zijn ook blij dat de woonlasten al een tijd niet stijgen en dat we de financiën hier onder controle hebben. En dat is ook de oproep die de DOP wil doen als het gaat over de begroting 2024 en de jaren die zullen volgen. Voer realistisch financieel beleid, maar gebruik de kansen die we hebben om investeringen te doen zodat we als gemeente Boekel met recht kunnen zeggen we zijn niet alleen gastvrij, we zijn ook actief.

Algemene Beschouwingen CDA:

De begrotingsbehandeling of liever de algemene politieke beschouwingen. Altijd weer een mooi moment om te bepalen waar we staan en waar we naartoe gaan. Even uitzoomen en onszelf de vraag stellen: Wat gaat goed? En wat moet beter? Maar laat ik eerst beginnen onze dank uit te spreken aan Burgemeester en Wethouders voor het aanbieden van de begroting 2024.

Hoewel omgeven door onzekerheden zoals de verkiezingen in november en nieuwe kabinetsplannen die daaruit voortvloeien en de onzekerheden rondom het gemeentefonds vanuit het Rijk, biedt u met deze begroting een helder financieel en inhoudelijk beeld. Dank ook aan de ambtenaren voor hun dienstbaarheid en beschikbaarheid

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

richting de gemeenteraad, zodat wij de begroting goed kunnen doorgronden. En dank aan de andere fracties voor technische vragen aan de voorkant en hun inbreng vandaag.

Bennie en Hennie die hebben volgens mij een LAT-relatie want Bennie woont niet in de gemeente Boekel en Hennie wel. Ik wilde het daarom gaan hebben over Henk en Ingrid.

Omzien naar elkaar. Je thuis voelen. Onderdeel zijn van een sterke gemeenschap. In de gemeente Boekel hoeven we elkaar hier niet van te overtuigen. We doen het gewoon. Als vanzelfsprekend. Niet voor niets behoren wij tot de gelukkigste gemeenten van heel Nederland. Daar zijn we trots op. Iets waar we ook trots op kunnen zijn met elkaar is het succes van onze bibliotheek. Er is bijna geen bieb in Nederland waar zoveel kinderen lid van zijn, zo schreef het AD. Is het gemiddelde in het land 55 procent, Boekel tikt de 82 procent aan. Dat verdient een groot compliment aan eenieder die hier op enigerwijze zijn steentje aan bijdraagt. Schrijver Kluun pikte dit nieuws ook op en maakte hierover een video die zich als een olievlek verspreidde over sociale media. Een mooie blijk van waardering. En in het verlengde hiervan mag niet onbenoemd blijven dat ook de Avond v.d. Poëzie op 4 november jl. een groot succes was voor schooljeugd en volwassenen. De groepen 6 en 7 van alle basisscholen deden mee aan het poëzie Project Stoer op de Poëzie toer.

Maar, de volledigheid gebiedt mij te zeggen dat er ook een tweetal opvallende thema's zijn waar Boekel afgelopen jaar juist minder goed in naar voren kwam. De eerste is het thema volksgezondheid. Onze gemeente liet in 2022 de grootste daling zien in heel Nederland van het aandeel volledig gevaccineerde 2-jarigen, zo blijkt uit cijfers van de GGD: van 95% in 2019 naar 67% in 2023. Een daling van 28 procentpunt. De GGD verklaarde dat dat het lage percentage in Boekel te wijten is aan onder meer administratieve knelpunten en relatief weinig jonge kinderen waardoor een afname extra opvalt. Niettemin is de CDA-fractie van mening dat we een vinger aan de pols houden. Een hoge vaccinatiegraad is nodig om mensen tegen ernstige ziekten te kunnen blijven beschermen en om uitbraken te voorkomen. Door de afname van vaccinaties is de kans op bijvoorbeeld een uitbraak van mazelen groter, zijn minder mensen beschermd tegen baarmoederhalskanker en is de terugkeer van polio mogelijk. De afgelopen jaren hebben wij al vaker aandacht gevraagd voor dit onderwerp. Als hier nl. sprake gaat zijn van een trend of dit lage percentage zich ook richting de nabije toekomst stabiliseert, is meer actie nodig om de vaccinatiebereidheid te verhogen. Ik zou de wethouder willen vragen ons mee te nemen in de ontwikkelingen rondom vaccinatiebereidheid en hoe dit binnen de GGD en de gemeente Boekel specifiek de aandacht heeft.

Een tweede thema waar Boekel in negatieve zin opvalt, is het aantal kinderen tussen de 5 en 18 jaar dat lid is van een sportvereniging. Cijfers van NOC*NSF laten zien dat in 2018 63,3 procent van deze groep lid was van een sportvereniging. In 2022 was dat nog maar 47,8 procent. Een daling van 15,6 procentpunt. Van 1.500 jeugdleden in 2018 naar 1.100 jeugdleden in 2022. Wij vinden dit een zorgelijke ontwikkeling. Sportverenigingen zijn immers een belangrijke plek waar jongeren gevormd worden en normen en waarden aangeleerd krijgen. Ze zijn het cement van onze gemeente. Het CDA zou dan ook willen pleiten voor een lokale quick-scan om deze ontwikkeling nader te duiden, oorzaken/knelpunten in kaart te brengen en op basis daarvan eventuele passende actiepunten in gang te zetten.

We zien hiervoor een passende rol weggelegd voor de nieuw te installeren Rekenkamer die hiertoe een onderzoek uit zou kunnen voeren in samenwerking met o.a. Stichting Kwiek, Werkgroep Sport en Vitaliteit (dat voortgekomen is uit het lokale sport- en beweegakkoord) de sportverenigingen zelf inwoners en specifiek jongeren.

Ik ga nog even door over het thema verenigingen. En dan neem ik u mee terug naar het jaar 2018. Het amendement Omtzigt werd toen aangenomen door de Kamer. Dit amendement geeft gemeenten de mogelijkheid om onder andere sportaccommodaties, scouting, speeltuinverenigingen, dorps- en buurthuizen, gilden en ander onroerend goed met een sociaal belang tegen het woningtarief te belasten in plaats van het veelal hogere niet-woningtarief. Al gauw bleek dat het amendement veel onduidelijkheden bevatte met name op het gebied van interpretatie, reikwijdte en uitvoerbaarheid. De VNG adviseert gemeentes om te wachten met het toepassen van

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

tariefdifferentiatie tot de gewenste duidelijkheid er is. De BSOB volgt diezelfde lijn. In juni 2022 gaf de minister van BZK opdracht tot een extern onderzoek, maar tot op de dag van vandaag is er nog altijd geen duidelijkheid over de toepassing van het amendement. De geest van het amendement om organisaties met een sociaal belang te ontlasten, staat echter niet ter discussie. De Minister wees er in haar Kamerbrief hierover op dat meerdere gemeenten sportverenigingen nu tegemoetkomen door ze een (gedeeltelijke) teruggave van de ozb te geven door middel van een subsidieregeling (die aan de ozb gekoppeld is). Op die manier wordt rechtgedaan aan de geest van het amendement, maar worden de uitvoeringsknelpunten ervan omzeild. Het CDA vindt dit een goede denkrichting, ook voor de gemeente Boekel, en overweegt afhankelijk van de stappen en snelheid die het Rijk neemt, om een initiatiefvoorstel tot een OZB-compensatieregeling in te dienen in het eerste kwartaal van 2024.

In het verlengde hiervan, kwam het bericht ons ter ore dat de scoutingvereniging de belastingdienst over de vloer heeft gekregen ter controle van de toeristenbelasting. Een substantiële belastingaanslag ligt op de loer. De huidige Verordening Toeristenbelasting biedt vrijstelling voor maatschappelijke belangen als zorgverblijf en asielopvang, maar niet voor verenigingen (die eveneens geen commercieel belang dienen). Ook op dit punt zal het CDA komen met een initiatiefvoorstel. Wonen (starters).

Dan, wil ik in het restant van mijn betoog ingaan op het thema wonen en starters in het bijzonder. Afgelopen jaren stappen gezet om de positie van starters op te versterken. Denk aan de bouw van betaalbare starterswoningen, de herinvoering van de starterslening, de zelfbewoningsplicht en verplichte doorverkoop van starter aan starter. In de praktijk zien we echter dat nog altijd veel starters kunnen fluiten naar een betaalbare koopwoning en hierdoor niet op zichzelf kunnen gaan wonen. Het wringt voorzitter, dat er voor vluchtelingen binnen no-time flexwoningen geregeld kunnen worden, maar dat starters het nakijken hebben. Een woningcrisis vraagt om onorthodoxe maatregelen, zoals flexwoningen, prefab constructies enz. die op korte termijn gerealiseerd kunnen worden. Bij de begrotingsbehandeling vorig jaar riepen we in een motie al op tot aanvullende maatregelen ter versterking van de positie voor starters op de woningmarkt mee te nemen bij de actualisatie van de woonvisie en de acties die daaruit voortvloeien. We roepen het college op om vaart te maken en alternatieve, snel te realiseren, betaalbare woonvormen mogelijk te maken. Durf daarbij out-of-the-box te denken. Positief is overigens dat er binnenkort 8 starterswoningen in de verkoop gaan op fase 1d van plan De Burgt en nog eens 14 starterswoningen in de Burgtse Buurt.

Terugdenkend aan het vorige startersproject uit 2021/2022 op De Run leren we onder andere het volgende: - Er waren 150 geïnteresseerden op 10 starterswoningen. Dit laat zien dat we met de zojuist genoemde nieuwe projecten een goeie stap zetten, maar er nog lang niet zijn.

Verder ontvingen we veel signalen dat de toekenning van de starterswoningen niet transparant was. Vraag aan het college: welke afspraken maakt het college met de projectontwikkelaars over het toewijzen van starterswoningen en krijgen Boekelse? Zou loting niet de standaard moeten zijn? In dit kader wil ik tot slot nog wijzen op de Herziening van de Huisvestingswet die momenteel bij de Eerste Kamer ligt. Deze Herziening moet het mogelijk maken om meer woningen, zowel huur als koop tot de NHG-grens, toe te wijzen aan inwoners uit de eigen gemeente. Het CDA vindt dat deze mogelijkheid straks ten volle benut moet worden in onze gemeente. Zo vergroten we de kansen voor onze inwoners om in hun eigen vertrouwde gemeenschap te blijven wonen. Maar ook met het oog op de "groeipijnen" op gebied van onderwijs, zorg, schaarse ruimte is het goed om vooral te bouwen voor eigen inwoners. Vraag aan het college: heeft u al nagedacht over lokale invulling van deze herziening van de Huisvestingswet en hoe gaat u de raad daarbij betrekken?

Boekel schreef geschiedenis met mantelzorgwoning, zo kopte VNG-Magazine in 2019. Als eerste gemeente stond Boekel in 2000 toe dat schuren, stallen en garages op het eigen erf werden gebruikt als 'mantelzorgwoning' voor uitgeboerde agrariërs, schrijft VNG. En terwijl we toen voorop liepen, missen we nu spijtig genoeg de boot. Zeker 42 gemeenten in Nederland staan zogeheten premantelzorgwoningen en generatiewoningen toe. In deze gemeenten is

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

het de afgelopen jaren een stuk makkelijker geworden om samen met familieleden in een huis of op een kavel te wonen zonder de voorwaarde van mantelzorg. Boekel zit daar spijtig genoeg niet bij. Een motie die wij vorig jaar indienen die opriep tot tijdelijk wonen in een bijgebouw zonder de voorwaarde mantelzorg of het plaatsen van een tijdelijke tiny-house op het achtererf zonder de voorwaarde 'mantelzorg' en het vereenvoudigen van woningsplitsing mee te nemen bij de actualisatie van de woonvisie vond helaas geen steun bij andere partijen. Maar intussen ziet ook de Rijksoverheid in dat de woningnood vraagt om het beter benutten van de bestaande woningvoorraad en moedigt gemeente o.a. aan tot het bouwen van microwoningen op bestaande erven, woningsplitsing toe te staan enz., aldus Kamerbrief 17 mei 2023 van BZK.

Vooroplopen gaat niet meer, maar ik wil de andere partijen wel vragen of zij op dit punt intussen al gekomen zijn tot voortschrijdend inzicht. Gaan de andere partijen initiatieven tot het beter benutten van de bestaande woningvoorraad - ik heb de voorbeelden genoemd - alsnog omarmen?

Tot slot wil ik nog stilstaan bij de bestuurskracht van onze gemeente die essentieel is voor onze zelfstandigheid. Heeft Boekel nog voldoende gezag in de regio? Kiezen we voor actie, of toch vooral voor papier? En pakken we door of schuiven we vooruit? Er mag en moet een tandje bij.

Algemene Beschouwingen GVB:

Dank voor de betrokken betogen van de voorgaande fracties.

Gemeenschapsbelang bedankt het college en ambtenaren voor het overhandigen van de programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025- 2027. Voor ons ligt voor de jaren 2024 en 2025 een sluitende begroting en daarvoor onze complimenten. De jaren 2026 en 2027 laten een ander beeld zien. Een beeld wat voortkomt uit huidig Rijksbeleid en die er voor zorgt dat veel gemeente rode cijfers gaan schrijven. We vertrouwen er dan ook op dat welk kabinet dan ook gevormd gaat worden, dat het Rijksbeleid op dit punt aangepast gaat worden. Daarom maakt Gemeenschapsbelang zich op dit moment nog niet veel zorgen over deze rode cijfers.

Ter voorbereiding heeft GVB diverse vragen gesteld en deze zijn wat ons betreft afdoende beantwoord. Dank daarvoor!

De voorliggende programmabegroting geeft uitvoering aan datgene wat we in het coalitieakkoord hebben afgesproken en wat vertaald is naar het uitvoeringsprogramma van het College.

Gemeenschapsbelang vindt dat er al veel gerealiseerd, maar er staan nog steeds mensen aan de kant. GVB vindt dat iedereen recht heeft op een huis dat aansluit bij de levensfase en portemonnee. Eerder heeft Gemeenschapsbelang een motie ingediend, welke raadsbreed is ondersteund, om tot een visie op de volkshuisvesting te komen. Een motie waarin we hebben gepleit om woningbouw en ruimtelijk beleid aan te laten sluiten op de sociaal-maatschappelijke opgaven van vandaag de dag. Tijdens de algemene beschouwingen vorig jaar hebben we ook aandacht gegeven aan dit onderwerp en de actualiteit is niet minder geworden. Gemeenschapsbelang doet dan ook een oproep aan het College om de volgende thema's in deze visie op te nemen:

- o Mogelijkheden tot splitsing van bestaande woningen.
- o Mogelijkheden voor Kangaroo-woningen naast de mogelijkheid van mantelzorgwoningen.
- o Het huis van de toekomst stimuleren. We bedoelen hiermee dat woningen naast 0-op de meter, voldoende fysieke bewegingsruimte, voorzien kunnen worden met plug Play domotica voorzieningen zodat hybride zorg kan worden geboden.
- o Het onttrekken van woningen aan de woningmarkt voor "groepshuisvesting" arbeidsmigranten niet meer toestaan en handhaven. Stel hier paal en perk aan.
- o Vanwege schaarste in ruimte, appartementen met meer lagen bouwen en tiny houses plaatsen.

Volkshuisvesting en sociale- cohesie gaan hand in hand en zorgen voor een fijn woon-leefklimaat. Het is dan ook van belang om een goede balans te vinden tussen diverse typen doelgroepen die elkaar in hun sociale behoeften

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

versterken en kunnen ondersteunen. Denk hierbij aan steunpuntvoorzieningen voor ouderen en ook onderwijshuisvesting. Wij zien dan ook een mooie koppelkans tussen onderwijshuisvesting en woonvoorziening voor ouderen waarbij van bepaalde ruimtes, denk aan bv beweegruimte, gemeenschappelijk gebruik kan worden gemaakt. Denk aan het inrichten van een speeltuin die ook bezocht kan worden door andere gebruikers. Vanuit een dergelijke koppelkans kun je ook op zoek gaan naar een passende locatie binnen de gemeente.

Reagerend op de motie die het CDA vorig jaar ingediend heeft, ziet GVB dat er ook een soort krampachtigheid ontstaat vanwege de schaarste op de woningmarkt om alles maar toe te staan. Zo ontstaan weer nieuwe maatschappelijke vraagstukken. Vorig jaar heeft Gemeenschapsbelang gewaarschuwd om niet in de kramp schieten door vanwege woningnood allerlei ontwikkelingen op erven en tuinen toe te staan. Dat vinden we nog steeds. Gemeenschapsbelang is voorstander om dorpskernen te laten groeien door uitbreidingen aan de randen. Dit vinden we vanuit ruimtelijk perspectief logisch, vanuit sociale cohesie wenselijk en vanuit perspectief beheer, onderhoud en aanleg infrastructures, meest effectief.

Wij zijn geen voorstander van de zgn. koppelkansen die ingegeven zijn door het motief "verdienmodel" voor beperkt aantal belanghebbenden, huisjes of huizen op maagdelijke gronden in het buitengebied toe te voegen.

Gemeenschapsbelang voorziet sociaal- maatschappelijke- en economische vraagstukken waarvoor uiteindelijk de gemeente aan de lat staat of komt staan. Ofwel; de rekening wordt bij de gemeenschap gelegd.

Wij kijken vol verwachting uit naar deze visie en hopen dat onze punten hierin een plek krijgen

Dit brengt ons tevens op het onderwerp Omgevingswet en omgevingsplannen. Eerder heeft Gemeenschapsbelang, net als andere partijen, haar zorgen uitgesproken over hoe de Bruidsschat wordt aangepakt en herijkt. Het Ja, mits principe onder de Omgevingswet vinden we vanuit beleidsperspectief onverstandig maar klinkt vanuit burgerperspectief positief. De Omgevingswet stelt dat als je als gemeente geen beleid/regels hebt over bepaalde ontwikkelingen, deze worden toegestaan. Dat betekent dat je als gemeente t.b.v. rechtsbescherming, voorkomen van willekeur in relatie tot het algemeen belang. GVB vindt dat je beleid moet baseren en regels moet vastleggen als antwoord op de vraag "Nee, tenzij..." Gemeenschapsbelang heeft dit tijdens een van de eerste informatieavonden over Omgevingswet deze constatering voorgelegd aan de jurist van Pouderoyen, die deze constatering bevestigde. Onlangs tijdens de uitleg over de geurgebiedvisie sprak betreffende spreker dit ook in een bijzin uit. Steeds vaker hoort Gemeenschapsbelang experts dit soort uitspraken doen. Er ligt een enorme opgave voor ons voor de boeg. Het betekent dat je op alle fronten je beleid moet gaan herijken. Gemeenschapsbelang doet dan bij deze een oproep aan het College om vanuit dit inzicht invulling te geven aan de verantwoordelijkheden die je als gemeente hebt als gevolg van de Omgevingswet. Want dan geeft je duidelijkheid vanuit gemeenschappelijk belang, duidelijkheid aan de burger. Die hoort dan Ja, mits.... Kortom: als gemeente moet uitgaan van Nee, tenzij bij opstellen van beleid en regelgeving zodat je aan de kant van de burger een Ja, mits kunt hanteren bij een initiatief. Dit gezegd hebbende; dit betekent dat er nog een grote opgave ligt voor ook onze gemeente. Voor ons is op dit moment de tijdslijnen en het proces niet duidelijk. Vraag: kan het College de raad voorzien van informatie over op welke wijze de gemeenteraad en inwoners hierbij betrokken gaan worden in het kader van de omgevingswet

Dat brengt ons op het volgende onderwerp; Volksgezondheid, preventie en welzijn. Het is goed te horen dat de voorgaande sprekers ook het belang benoemen van deze onderwerpen. We staan als Boekel goed te boek omdat we preventief beleid voeren. Het is belangrijk om ziektes te voorkomen zegt CDA (vaccinatie = preventie).

Die goede uitkomsten komen niet vanzelf tot stand, daar moet je blijvend in investeren. Anders loopt het met je weg. Volksgezondheid en welbevinden is voor ons maar ook voor veel burgers een van de belangrijkste onderwerpen.

De gemeente is (mede) verantwoordelijk om haar burgers te beschermen. Gemeenschapsbelang vindt dat de gemeente zich maximaal moet inspannen zorg te dragen voor een goed leefklimaat, infectiebestrijding en voorzieningen die bijdragen aan het waarborgen van goede volksgezondheid, vitaliteit en psychosociaal welbevinden voor iedereen en dit moet verankeren in Omgevingsplannen en sociaal beleid. Binnen diverse programma's wordt

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

hieraan invulling gegeven. Wat ons betreft mag de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het Schone Luchtakkoord, zichtbaarder worden. We vernemen graag de stand van zaken over het onderzoek Covid en luchtkwaliteit waar wethouder Willems bij betrokken is. Kan toegezegd worden dat we hiervoor een memo ontvangen?

Vorig jaar heeft Gemeenschapsbelang gepleit om voor de uitvoering van preventie en welzijnsvoorzieningen zorg te dragen voor voldoende werkkapitaal om te voorkomen dat je voor ieder wisse wasje naar de gemeenteraad moet komen. IZA en GALA vragen ook om werkkapitaal zodat in samenwerking met verschillende stakeholders de zorginnovatie en preventie kordaat ter hand kan worden genomen. Ook zien we dat de casussen binnen het sociaal domein en jeugdzorg, complexer worden. Dit vraagt om competente mensen en capaciteit.

Ook voor andere programma's is het wenselijk om voldoende werkkapitaal te hebben om flexibel in te gaan op actuele ontwikkelingen. Hiermee kan efficiënter omgesprongen worden met ambtelijke capaciteit. Is die ruimte er? Wat is er met de oproep van GVB gedaan, die ze vorig jaar ook al hebben gedaan?

En dan nu de centrumontwikkeling. Nu voor veel burgers zichtbaar wordt dat de Zuidwand daadwerkelijk gaat veranderen en het College voorstelt- mede ingegeven door het coalitieprogramma- aan de slag te gaan met de economische visie, vragen wij aandacht voor het Centrummanagement. Een speerpunt uit ons verkiezingsprogramma. Een levendig bruisend centrum ontstaat niet vanzelf. Het is in het belang van alle inwoners van Boekel, Venhorst en Huize Padua dat het winkelaanbod voorziet in de behoeften van de inwoners of ze nu Hennie en Bennie heten of Henk en Ingrid. Dat gaat niet vanzelf. Dit vraagt om coördinatie, afstemming en verbinding met de winkeliers. Gemeenschapsbelang pleit er dan ook voor (zie motie die DOP inbrengt) om dit te verankeren en invulling te geven.

In algemene zin zien we dat er hard gewerkt wordt en om in beeldtaal te spreken, veel op de tekentafel ligt en/of al in de steigers staat. We verwachten in 2024 dan ook besluiten te kunnen nemen als het gaat over burgerparticipatie, strategische visie, visie recreatie- toerisme, volkshuisvesting, arbeidsmigranten, jeugdzorg en waarschijnlijk vergeten we er nog wel een aantal. Wat ons betreft leg je hiermee fundamenten op basis waarvan je veel jaren je uitvoering kunt baseren. Tevens willen we het College complimenteren over het feit dat de Buurtbus vanuit Venhorst naar Veghel naar volle tevredenheid van de vele gebruikers functioneert. Goed initiatief met complimenten aan de vrijwilligers die zorgen dat deze voorziening bestaansrecht heeft. Het "handgeld" voor nieuwe burgerinitiatieven is positief ontvangen en ook is er veel lof over de hondenloopplaats op de Donk. Lof heeft niet enkel betrekking op het feit dat de honden plezier hebben, maar het is ook een ontmoetingsplaats van wijkbewoners. Dit voorziet in een behoefte op wellicht meer plaatsen in onze gemeente. Soms hoeft je geen grote dingen te doen om Groots te zijn voor je burgers. Met deze woorden wil Gemeenschapsbelang de algemene beschouwing in eerste termijn afsluiten.

Een verduidelijkingsvraag van dhr. Gruijters (CDA): in relatie tot de motie wat moet CDA zich concreet voorstellen van centrummanagement.

Mw. van Eert (GVB) denkt dan aan een olie-mannetje/vrouwetje die kan bewegen tussen bestuur en ondernemers en potentiële kandidaten om die te begeleiden om van een plan tot realisatie te komen. Iemand die tijd en affiniteit heeft om dit te doen. De focus ligt op het centrum, dus het is niet een bedrijfscontactfunctionaris die breder bezig is.

Algemene Beschouwingen VVD:

De VVD-fractie bedankt het college en haar ambtenaren voor het aanbieden van de Programma- en Productbegroting 2024 en de deskundige toelichting op de vele vragen die wij hebben gesteld over de programma- en de financiële begroting.

Voor wij ons inhoudelijk richten op de programmabegroting 2024 willen wij in drie punten, die zaken benoemen die burgers bezighouden en onzeker maken in hun dagelijks bestaan.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

- Vorig jaar spraken wij over de zorgen van onze inwoners hoe hun energierekening te betalen. Een situatie die voor een deel van onze inwoners nog steeds problematisch is en waarvoor de lokale energiecompensatie welkom is. Onze energieprijzen zijn onderhevig aan geopolitieke ontwikkelingen en zorgt daarmee voor een onstabiele factor in ieders persoonlijk budget. Daarmee ervaart een ander deel van onze inwoners nog steeds hoge energiekosten en zijn zij afhankelijk van de opties die energieleveranciers aanbieden. En die zijn niet in het voordeel van de klant, getuigen de enorme winsten die zij behaald.
- Ook noemde wij de sterk toegenomen inflatie, met als gevolg een doorberekening in alle producten en diensten. Het na-ijl effect wordt in 2024 zichtbaar en wordt ook dan verhaald op de burger. Met het toepassen van rekenkundige trucs, probeert men ons uit te leggen dat op dit moment sprake is van deflatie, gister zelfs 0,4%. Een mooi voorbeeld hoe manipulatief de echte inflatie is. De burger ervaart het tegenovergestelde en moet meer betalen voor zijn eerste levensbehoeften.
- De oorlog in Oekraïne duurt voort met alle gevolgen van dien. Sinds kort is er een nieuw conflict bijgekomen de oorlog tussen Israël en de terreurbeweging Hamas. Een conflict met een hoog risico gehalte op escalatie. Het gevolg is een wereldwijde en steeds verdergaande polarisatie. Een polarisatie die ook duidelijk merkbaar is in ons land. Een ontwikkeling die serieus zorgen baart. Beïnvloeding van de publieke opinie speelt hier een belangrijke rol en draagt direct en indirect bij aan deze toenemende polarisatie

Onderwijl staat Nederland aan de vooravond van nieuwe 2e kamer verkiezingen waarbij de gevestigde orde niet terugkeert en er sprake zal zijn van nieuw leiderschap. Wij concluderen dat bestuurlijke onervarenheid dan een serieus item zal zijn, ongeacht welke coalitie er gevormd wordt. En ook nu zien wij in de opmaat naar de verkiezingen eenzelfde beeld van tegenstellingen ontstaan. In het politieke vacuüm waarin wij nu verkeren wordt de lopende begroting fors overschreden en gaat ons land en de inwoners de komende jaren de rekening gepresenteerd krijgen. De 17 miljard bezuinigingen die genoemd en noodzakelijk zijn om ons land gezond te houden zijn niet verdampt. Voorzitter, in het licht bezien van onze eigen begroting spreken wij nog steeds over een milieucrisis, over het stikstofprobleem, over stagnerende woningbouw en een alsmaar voortdurende woningnood.

Spreek wij over de openbare infrastructuur die niet aangepast kan worden omwille van milieubepalende maatregelen, en het wel of niet willen plaatsen van windmolens en zonneparken. Zaken die sowieso niet kunnen omdat ons netwerk het niet aankan. En tot slot de sterk gestegen rente op de kapitaalmarkt. Dit laatste heeft een kosten oprijvend effect ook voor onze begroting.

Waar de energietransitie een beroep doet op de burger om maatregelen te nemen om woningen te verduurzamen zien wij nu de omgekeerde wereld ontstaan en worden burgers die energie produceren extra belast. De oorzaak ligt bij het energienetwerk dat niet berekend is op de snelheid waarin burgers gedwongen worden in hoog tempo te elektrificeren. Daarmee is de energietransitie ook de probleemveroorzaker geworden. Hadden wij dit niet kunnen voorzien?

In dit kader is dan de vraag: hoe motiveren wij onze burgers om te verduurzamen? Onze lokale Transitievisie Warmte zal nog meer maatwerk moeten zijn dan eerder bedacht. Onze burgers, maatschappelijke organisaties en verenigingen helpen met verduurzamen, binnen de kaders die financieel haalbaar en draagbaar zijn, moet naar de mening van de VVD een directe verantwoordelijkheid zijn van onze gemeenteraad.

Bij dit alles ervaren veel burgers, armoede en eenzaamheid en daarmee sociale isolatie in hun eigen woonomgeving. Dit is een schril contrast met de constatering dat de inwoners van Boekel behoren tot de categorie van zeer tevreden mensen. Voor sommige worden de zorgkosten onbetaalbaar en is zelfredzaamheid het toverwoord geworden. In militaire dienst noemde men dit zelfhulp en kameraden hulp. Omkijken naar de ander en helpen zonder voorwaarden vooraf. Hoe mooi zou dat zijn.

Onze bestuurscultuur en bestuurskracht vraagt om verandering. Gelukkig onderkennen wij dit gegeven en hebben als raad de eerste voorzichtige stapjes gezet.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

Het zijn echter onze inwoners die vooral de bestuurskracht lijken te missen. Het doorpakken en het oplossend vermogen en dat vooral dichtbij en met de burgers en belanghebbenden wordt node gemist. De meest recente voorbeelden zijn wel de Elzen en het Bovenstehuis. Hier geldt het gezegde "het vertrouwen komt te voet en gaat te paard", een gezegde dat in de ogen van onze inwoners pijnlijk bewaarheid wordt.

Een bereikbaar en betrokken gemeentebestuur is dan ook noodzakelijk voor het voort bestaan van Boekel als zelfstandige gemeente. Hier past geen afwachtende houding, maar een proactieve en betrokken inzet en dat vanuit het perspectief van meerdere belangen. Dat vraagt zeker in complexe dossiers een sterk, krachtig en zichtbaar dagelijks bestuur dat in staat is die meervoudige belangen om te zetten in door de gemeenteraad uitgezette lijnen. Het mag dan ook niet zo zijn: van wij hebben het gehoord en gaan verder zoals het was. Woorden die wij al eerder hebben uitgesproken.

Besturen is in de ogen van de VVD dan ook meer dan alleen het verkiezingsprogramma van de coalitie uitvoeren en het streven verkiezingsbeloften waar te maken ook al dienen deze geen algemeen belang.

Besturen is in gezamenlijkheid werken aan een gezonde en welvarende gemeente. Woningbouw, de zorg en de inrichting van de openbare omgeving zijn dan speerpunten.

Zorgen dat onze middenstand een levensvatbaar winkelcentrum krijgt waar ook reuring is en dat uitnodigt om er te verblijven. Onze bedrijven ruimte geven om te ontwikkelen en daarmee werkgelegenheid te waarborgen.

Zorgen dat onze agrariërs met alle druk vanuit de overheid binnen onze gemeente kunnen overleven. Boekel is groot geworden door deze sector. Ook al sluiten wij onze ogen niet voor stikstof, feit is dat de bron/oorzaak van ons stikstofprobleem ter discussie staat. Immers de lucht rondom ons kent geen grenzen. Agrariërs bewijzen al jarenlang dat met hun samenwerken aan oplossingen meer en beter resultaat oplevert voor de natuur en de mens, dan het alleen maar voorschriften en verplichtingen opleggen, die dan weer niet uitvoerbaar blijken te zijn.

Beste raadsleden, wanneer wij kijken naar de voor 2024 aangeboden begroting blijkt ook nu weer dat bij alle fracties er de nodige technische en politieke vragen waren. Het vaststellen en vooral het beoordelen van een begroting is dan ook niet eenvoudig.

Voor onze fractie is duidelijk dat het proces voorafgaand aan het opstellen en vaststellen van de begroting essentieel is. Bij de voorjaarsnota zouden wij onze politieke wensen, wij zouden het liever gezamenlijke wensen en doelstellingen willen noemen, in brengen en daarmee de basis te leggen voor het beleid en uitvoering voor het nieuwe begrotingsjaar.

De roep voor een deze opzet is niet nieuw maar stuitte op de gedachten dat dan ook de algemene beschouwingen gekoppeld moeten zijn aan de voorjaarsnota. De VVD-fractie is van mening dat het politiek beschouwen, deel uit moet blijven maken van het vaststellen van de begroting. Het is zaak dat het wensen en beschouwen twee verschillende momenten zijn waarop en waarbij wij als gemeenteraad een belangrijke rol hebben.

De oproep van de afdeling financiën dat bij de begrotingsbehandeling aanpassingen in de begroting lastig zijn zo niet onmogelijk heeft onze fractie goed verstaan. Vooral het signaal dat ons een moeilijke periode wacht door de grote bezuinigingen van rijkswege en rekening moeten houden met een sterk verminderde bijdrage aan de gemeenten hebben wij goed begrepen.

Wij zijn het met elkaar eens dat onze begroting er prima uit ziet en wij financieel gezond zijn. Een belangrijke voorwaarde in onze wens om zelfstandig te blijven.

Recent hebben wij, laat ik het: -het theater voor de bühne noemen- kunnen zien hoe in de tweede kamer de begrotingsbehandeling gebruikt werd om de ene na de andere welhaast niet realiseerbare wens in te brengen, zonder ook maar één keer te vertellen hoe deze wens dan betaald moet worden. Allemaal wensen die de burger moeten bekoren maar wel door diezelfde burger moeten worden betaald. Laten wij hiervoor waken op lokaalniveau.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

Onze gemeente verkeert gelukkig niet in deze situatie en wij hoeven niet te bezuinigen, althans niet nu. Echter ook wij hebben een heel scala aan P.M. (pro memorie) posten staan die de nodige financiële gevolgen kennen. Allemaal zaken die nodig zijn voor onze gemeente en die in de tijd gezien veel geld gaan kosten.

Voor de VVD fractie alle redenen om geen wensdenken toe te passen en voorstellen te doen om ons financiële reserve uit te putten. Ons afdeling financiën verricht telkens weer een enorme klus met het opstellen van de begroting en houdt rekening met de wensen zoals deze in het coalitie- en collegeakkoord zijn vastgelegd. Zij verdienen ons respect en waardering iets dat wij hier graag en met overtuiging uitspreken.

Onze fractie wil dan ook zeer terughoudend zijn en samen met de raad spreken over de prioritering van deze PM posten. Waarvan een aantal direct of indirect te koppelen zijn aan de verschillende programma's. Op deze manier kunnen wij gezamenlijk ruimte geven aan uitvoering van datgene waar onze burgers het meeste baat bij hebben.

Voor onze fractie zijn dat een drietal zaken die wij hier willen benoemen.

- Programma B - Verkeer en vervoer

Voor de VVD is de Oost-West verbinding een topprioriteit. Hier moet met voortvarendheid en in nauw overleg met de inwoners toegewerkt worden naar een veilige en snelle afwikkeling van doorgaand verkeer. Hierin moet de veilige ontsluiting van de nieuwe woonwijk de Burgt worden meegenomen en voorkomen worden dat bestemmingsverkeer dagelijks gebruik moet maken van een wegenstructuur die niet berekend is op een grote toename van bestemmingsverkeer. De sluiproutes die nu al gebruikt worden om alle omleidingen te vermijden laten zien hoe het dagelijks bestemmingsverkeer zich ontwikkelt.

Wij realiseren ons dat een dergelijk plan niet eenvoudig uitvoerbaar is dit terwijl de groei van het lokale bestemmingsverkeer al in de praktijk plaatsvindt. De ontsluiting van de Burgt op het Bovenstehuis is dan ook een aandachtspunt met een hoge prioriteit. Hierbij vragen wij ook aandacht voor de Waterval een verbindingsweg die steeds drukker wordt en waar veel fietsverkeer plaatsvindt. De veiligheid van de fietser is hier niet gewaarborgd en vraagt aandacht. Wij roepen dan ook op om hier als raad prioriteit aan toe te kennen. Wij achten inhuur voor ontwikkeling en uitvoering verantwoord.

- Programma C - Economie & VHROSV (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing)

Een voor de VVD ander belangrijk aspect is de huisvesting van bijzondere doelgroepen. Zonder hier te willen stigmatiseren doelen wij hier op een bredere doelgroep van woonruimte zoekenden.

De noodzaak voor woonruimte in een beschermde woonomgeving is een aspect. Echter wij kennen in onze gemeente een serieus probleem met het huisvesten van statushouders, vluchtelingen en arbeidsmigranten. Arbeidsmigranten zijn onmisbaar in onze lokale economie. Zonder hun inzet komen de producten niet in en uit de grond en worden veel ondersteunende diensten niet meer uitgevoerd. Zij verdienen een goede huisvesting en dat geldt in het bijzonder voor de arbeidsmigranten die langere tijd bij ons verblijven. Huisvesten is ook ruimte bieden voor ontmoeting en recreatie. Voor ons zijn deze aspecten onlosmakelijk verbonden aan huisvesting. Wij zien nu een vorm van wildgroei ontstaan en wordt een verdienmodel gecreëerd en oogluikend toegestaan over de rug van arbeidsmigranten. Dit geldt ook voor de vluchtelingen die wij ruimte bieden om hier te wonen en te werken. Wel geven wij hier een waarschuwing af voor de verkapt vorm waarin nu vluchtelingen naar ons land komen als zorgvrager en als feitelijk arbeidsmigrant.

Een andere doelgroep van woonruimte zoekende zijn onze senioren. Steeds meer ouderen wonen in een te groot huis en zijn op zoek naar een passende en op hun persoonlijke behoefte toegeruste woning. Gelijksvloer met een klein tuintje en vooral in een veilige omgeving nabij het centrum. Onze woningbouwplannen moeten hiervoor her-beoordeeld worden en een gedegen behoefte- en belangstellingsonderzoek is hiervoor noodzakelijk. Door deze aanpak kan doorstroming ontstaan en daarmee verjonging van bestaande woonwijken. Onze jongeren

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

krijgen daarmee meer kans op de woningmarkt. Veelal resulteert dit ook in verduurzaming. Dit zien wij los van het herzien van de woonvisie.

Deze wensen zijn niet te vangen in een amendement of motie. Het zijn wel wensen die wij gezamenlijk als een opdracht aan het college kunnen meegeven om hier prioriteit aan te geven en financiële middelen voor vrij te maken.

- Programma F - Volksgezondheid en milieu

Ons laatste aandachtspunt hebben wij al eerder benoemd en betreft de transitievisie warmte. Voor de VVD is het essentieel deze visie her te beoordelen zeker gelet op de ontwikkelingen op de energiemarkt. Het gaat dan met name om de haalbaarheid en de uitvoerbaarheid afgezet naar de mogelijkheden. Nieuwe woningen worden energiezuinig gebouwd en niet meer aangesloten op het gasnetwerk. Veel inwoners wonen echter in een minder energiezuinige woning en ontbeert het aan eigen middelen om te verduurzamen. Wij willen hier een oproep doen om de transitievisie warmte te prioriteren voor evaluatie en waar nodig voor bijstelling. En daarmee ook concrete stappen te zetten op het pad van verduurzaming voor alle inwoners van onze gemeente. Wij zijn dan ook benieuwd naar de visie van de andere fracties

Wij ronden onze algemene beschouwing af met een woord van dank voor de gehele ambtelijke organisatie. Zij staan aan de lat voor alle wensen die de raad uitspreekt en om ons te informeren over de vele facetten die verbonden zijn aan het besturen van een gemeente.

De voorzitter schorst de vergadering voor 15 minuten.

De voorzitter heropent na 15 minuten de vergadering.

Woordvoerders in tweede termijn zijn: dhr. Kanters (DOP), dhr. Gruijters (CDA), mw. van Eert (GVB) en dhr. Dijcks (VVD). In de tweede termijn gaan de fracties met elkaar in debat over de volgende thema's.

Thema's van het debat in tweede termijn:

- Motie economisch (centrum)management (DOP/GVB)
 - CDA concludeert vanuit signalen van ondernemers dat het contact met de gemeente op dit moment als goed en fijn wordt ervaren. Dus CDA zoekt nog naar de meerwaarde van deze motie. Moet de gemeente de gratis makelaar zijn van commerciële partijen?
 - GVB beaamt dat er een goed ambtelijk contact is. Maar dat is iets anders dan de reikwijdte en opdracht van een centrummanager. Je kan het zien als een soort gebiedsregisseur, die we eerder ook noodzakelijk achtten. Vanuit dat perspectief kan het wellicht ook bekeken worden.
 - VVD heeft er het volste vertrouwen in dat de wethouder die hiervoor verantwoordelijk is de zaken goed oppakt en vindt de motie overbodig.
- Motie investeren in kunst (DOP/GVB)
 - CDA dacht bij deze motie terug aan een memo van het college uit 2017. Daarin staat dit onderzoek allang is uitgevoerd. Wat is de stand van zaken hiervan?
 - CDA wijst op de herinrichting van de raadzaal en vraagt om het staatsieportret op creatieve en prominente wijze in beeld te brengen.
 - GVB merkt op dat het eerder gekoppeld was aan de Randweg en de rotonde en toen was het geld er niet. Dat wil niet zeggen dat je nu er wel in kan voorzien.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

- VVD vindt het sympathiek klinken maar waarom kunst plaatsen op rotondes? Heel veel ondernemers hebben zich gemeld om op die plekken kunstwerken te plaatsen en dat is niet gehonoreerd? Waarom niet college? DOP interrumpeert. De motie beoogt te onderzoeken hoe bij de Randweg, bij het passeren van de komgrenzen uitingen kunnen worden geplaatst om de gemeente onder de aandacht te brengen.
- Huisvesting/woningbouw
 - Het gaat erom maatregelen te nemen die ertoe leiden dat we iedereen op een rechtvaardige manier kunnen huisvesten (DOP). Balans tussen nemen van maatregelen en de neveneffecten daarvan. DOP wil maatregelen nemen die helpen, met oog voor de balans woningbouw – gelijkheid mensen. DOP is benieuwd naar de Woonvisie.
 - Ruimte is schaars. Die schaarste zie je terug in de vele verzoeken die er leven bij inwoners, in de wensen van ondernemers en recreanten. We moeten hier keuzes maken. De balans tussen de verschillende beleidsterreinen is daarom belangrijk, vindt DOP.
 - CDA's insteek van kaveldeling, tijdelijk huisvesting op eigen kavel is niet bedoeld zoals GVB aangeeft en koppelt aan het buitengebied. Alles toestaan, zeker niet. Wel heldere beleids- en spelregels. Laten we hier zeggen ja-mits.
 - CDA is voor bouwen in de hoogte, tot op zekere hoogte.
 - De insteek van het GVB richt zich vooral op het buitengebied als het gaat om het huisvestingsbeleid. Maar eerder als het over de binnenstad ging, heeft GVB ook woningen in de achtertuin goed gevonden. Maar wel met de opmerkingen veranker dit in helder beleid en dat is er tot op heden niet.
 - CDA heeft opgeroepen om wellicht te komen tot woningtoewijzing. Ook dat vindt GVB wel sympathiek klinken, en kan daar wel in mee gaan. Maar landelijk en provinciaal ligt er een opgave en daar moeten we onze ogen niet voor sluiten. CDA zegt hierop dat de wet die ligt bij de Eerste Kamer die zegt dat je maximaal 50% met voorrang kan toewijzen, dus dat borgt wel het punt van GVB.
 - Huisvesting arbeidsmigranten, daar gaat het om de goede verdeling vindt GVB. Het aantal asielzoekers is maar 11% van alle migratie werd laatst op tv gemeld. Alle andere migratie zit dan heel veel op de arbeidsmigratie. Dat is een gegeven. Daar moeten we wat betreft de schaarste op de woningmarkt en huisvesting wel kritisch naar kijken vindt GVB. VVD heeft ook het programma gezien waarin die 11% werd genoemd. Het zijn expats en studenten. In Boekel hebben we te maken met arbeidsmigranten en die worden vertrapt in onze gemeente. Ze mogen hier komen werken maar we zijn niet bereid ze op een fatsoenlijke manier te bedienen.
 - VVD vraagt zich af hoe groot de woningnood nu eigenlijk is in Boekel. Boekel groeit omdat er veel mensen zijn die hier komen wonen omdat we ruimte hebben, veel groen en een mooie gemeente zijn. We hebben de toestroom ook nodig om zelfstandig te blijven en een winkelcentrum te realiseren. En natuurlijk hebben Boekelse jongeren het moeilijk om een huis te vinden, maar dat heeft er niet mee te maken dat we niet willen bouwen. Dat komt omdat ondernemers terughouden zijn vanwege de hoge rente en de risico's die zij moeten nemen.
- Verenigingsleven
 - Rekenkameronderzoek laten doen naar redenen waarom steeds minder mensen meedoen aan het verenigingsleven (oproep CDA), daar kan DOP zich in vinden. Ook GVB kan zich vinden in een onderzoek van de rekenkamer.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

- Wat betreft het amendement Omtzigt waar CDA het over had in het betoog (OZB verenigingsgebouwen), dat vindt GVB sympathiek klinken. Wellicht wil het college hierop alvast vooruit lopen en te bezien wat er nu al mogelijk is. VVD wacht het initiatiefvoorstel van het CDA af.
- Toeristenbelasting voor scouting hoort GVB wat dit voor hen gaat betekenen.
- Volksgezondheid
 - Breed onderwerp. Vaccinatiecijfers zijn zorgelijk vindt DOP. We moeten alle maatregelen nemen om dat cijfer weer omhoog te krijgen.
 - Het schone luchtakkoord, armoedebestrijding horen ook bij Volksgezondheid en preventie van ongezondheid zijn daarbij belangrijke aspecten, vindt DOP. Het is een breed terrein. Het hangt ook samen met ruimtelijke ordening, denk aan De Elzen. Het wordt een moeilijk vraagstuk voor de toekomst. DOP roept het college op rekening te houden met Volksgezondheid bij ieder terrein waar je mee bezig bent. En neem de goede maatregelen.
 - VVD deelt de zorg van het CDA wat betreft de vaccinatie. We zien dat er steeds meer weerstand komt tegen vaccinatie. Het is goed om daar aandacht voor te hebben. Wil het college daarnaar kijken?
- Landelijke versus gemeentelijke bevoegdheden en andere bestuurlijke zaken
 - DOP vindt dat Boekel zich moet richten op die taken waarvoor we aan de lat staan.
 - Huisvesting bijzondere doelgroepen, ook dat is een vraagstuk van schaarste. Als het gaat over het huisvesten van statushouders, dat is een vraagstuk waar wij ons niet druk over hoeven te maken, omdat we als gemeente niet erover gaan waar mensen vandaan komen. We hebben eenvoudigweg een taak op dit terrein.
 - We moeten als gemeente polarisatie proberen te voorkomen. Migratie is bij uitstek een onderwerp dat kan zorgen voor polarisatie. Beperk je als gemeenteraad tot die zaken waar je iets aan kan doen.
 - Besturen is blijvend zorgdragen voor de openbare ruimte en de gemeenschap in zijn geheel. Die oproep van GVB onderschrijft DOP. Daarbij horen wel concrete voorstellen om een goede afweging te kunnen maken. Dus hebben fracties voorstellen, dan is DOP daar benieuwd naar.
 - GVB vraagt zich over het betoog van de VVD af of dit niet beter in de Tweede Kamer thuishoort. De vraag aan de VVD is dan ook kan de VVD ons geruststellen over wat de VVD over bezuinigingen in hun programma hebben opgenomen?
 - VVD zegt "helpen zonder voorwaarde", GVB vraagt wat hiermee nu bedoeld wordt?
 - DOP gaat volgens GVB enigszins voorbij aan de democratische legitimatie van het coalitieakkoord in relatie tot het algemeen belang. Het akkoord is ook niet in beton gegoten. En de coalitie is wel met negen zetels de meerderheid van de gemeenteraad.
 - VVD denkt dat de bewoners van De Elzen de dupe zijn geworden van het beleid dat in de gemeenteraad is gevoerd. En waarin fracties ook een grote verantwoordelijkheid hebben. GVB wijst erop dat het beleid dat is gevoerd is neergedaald vanuit landelijk beleid. De gemeente heeft een vergunning moeten afgeven aan ondernemers op basis van wet- en regelgeving van het Rijk.
 - Ja, mits en Nee, maar dat zijn twee zaken die genoemd zijn in relatie tot het delegatiebesluit. Dat heeft wel haar impact gehad op waar we ons nu in de raad druk over moeten maken, wat eerst niet hoefde. Toen hadden we nog vertrouwen in het college en dat hebben we als VVD nog steeds. GVB interrumpeert wederom en wijst de VVD op een eerder gestelde vraag hoe je als raad invloed kan blijven uitoefenen op ontwikkelingen. En dat is volgens GVB dus waarom we het delegatiebesluit hebben ingetrokken. Als je invloed wil hebben op de ontwikkelingen moet je daar dus blij mee zijn.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

- Klimaat en natuur
 - o Er gebeurt heel veel op het gebied van de transitievisie warmte, ook in deze gemeente. Het zit hartstikke vast op dit moment, zegt DOP. Ook vanwege de schaarste. We zijn trots op wat Boekel Energie samen met het college al voor elkaar heeft gekregen. VVD vindt dat we hier met z'n allen nog een keer goed naar moeten kijken als raad.
 - o GVB is een beetje het spoort kwijt wat nu de stand van zaken is van de transitievisie warmte en hoort hier graag meer over van het college.
 - o CDA wijst erop dat er veel gebruik wordt gemaakt van het tijdelijke hondenlosloopgebied. Er is een potentiële structurele locatie al aangewezen, maar dit is natuurgebied. Moeten hier dan bomen wijken voor een hondenlosloopgebied. Daar is CDA geen voorstander van. Er zijn betere locaties te bedenken. GVB ziet dat er veel gebruik wordt gemaakt van het hondenlosloopgebied. Er is duidelijk behoefte aan. VVD wijst erop dat het hondenlosloopplaats bestemd is voor woningbouw en niet voor iets anders. Een hondenlosloopplaats is belangrijk maar we hebben het hier over bouwgrond. CDA interrumpeert en wijst erop dat het een tijdelijk locatie is, maar de structurele locatie die we op het oog hebben is niet de juiste locatie Dat is wat CDA bedoelde te zeggen.
- Verkeer en mobiliteit
 - o Wat betreft de Waterval (door VVD genoemd) wijst CDA nog op een paar onhandige oversteekpunten voor fietsers. Daarvan ziet het CDA de urgentie en vraagt het college wat hieraan te doen is?
 - o De Oost-Westverbinding komt weer naar voren, merkt GVB op. Misschien mist de context. Er zijn zoveel ontwikkelingen in de gemeente dat de verkeerstromen niet meer liepen zoals we wilden. En daarom is de Mobiliteitsvisie en het GVVP opgesteld. Het is niet zo dat het daarna stil heeft gelegen. De mensen die GVB spreekt geven aan dat er veel gedaan is aan verwachtingsmanagement. VVD wijst er op dat de verbinding veel breder moet worden gezien dan het Bovenste Huis. Let op wat er gebeurt, de auto gaat daar rijden waar ze niet zouden moeten rijden. De Boekelse bevolking veroorzaken zelf het probleem.

De voorzitter schorst de vergadering.

Om 16.20 uur heropent de voorzitter de vergadering.

[Het college reageert op de eerste en tweede termijnen.](#)

Wethouder Brands

- Motie investeren in kunst: de wethouder heeft wat moeite met de constatering. We gaan geen nota Kunst en Cultuur opstellen. We gaan de vigerende nota herijken. En dat gaan we het komend jaar doen en daar komen alle facetten van kunst en cultuur in. Deze motie zet zich vooral in op kunst in de buitenruimte. Je kunt erover twisten of dit minimaal is. We hebben 15 kunstwerken in de openbare ruimte van onszelf. We hebben 16 kunstwerken in onze gemeente van anderen. Omdat CDA er toch over begon we hebben ook een veelheid aan paaltjes met gedichten in onze gemeente. We doen veel dingen dus wel, maar er kunnen dingen beter. In die geest wil het college heel graag dit meenemen ook in het vormgeven van kunst en cultuur in deze gemeente.
- Wat betreft de tweede motie over centrummanagement. De contacten met ondernemers zijn goed. Maar hoe ga je dat doen als de Zuidwand komt. Is het hebben van een oliemannetje/vrouwetje dan nodig? De wethouder wil met de ondernemers zelf gaan praten hoe ze dat zien. Misschien is het iemand vanuit de ondernemers die draagvlak heeft. Dat willen we onderzoeken.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

- Als het gaat over de vitaal buitengebied Boekel krijgt u een memo en hebben we in het voorjaar een avond. We gaan er met elkaar inhoud aan geven.
- We gaan de woonvisie herijken en allerlei bijzondere doelgroepen moeten daarin dan hun plek krijgen. We hebben allerlei onderzoeken al uitgezet die komen daar ook samen. Laat helder zijn dat dit college kiest voor kwalitatief wonen. Kwalitatief wonen wat past in de ruimte en in de ruimtelijke ordening. Want wees u bewust dat wat er komt, blijft voor 40 à 50 jaar staan en het zou heel vervelend zijn als na 10 jaar de wooncrisis over is en mensen zeggen hoe hebben ze daar ooit iets neer kunnen zetten.
- De wethouder wil voorkomen dat de suggestie wordt gewekt dat we heel vele bouwen voor mensen buiten Boekel. Ik heb bij twee projecten inmiddels teruggekeken wie er zijn komen wonen en dan praat je over 80% mensen uit Boekel.
- De Bruidschat dat zijn de regelingen van het Rijk die komen naar ons toe. Wij moeten daar iets mee en daarvan is afgesproken dat we ze één op één over in ons omgevingsplan en we hebben de tijd om in gezamenlijkheid die regels in te brengen in onze nieuwe documenten op maat en schaal van de gemeente Boekel.

Wethouder Willems

- We hebben een wegenbeheerplan in de gemeente Boekel dat wordt elke twee jaar herzien en ook wordt bekeken of dat nog steeds uitvoerbaar is en of er voldoende middelen zijn om het uit te voeren. We hebben ook een beetje gewacht op vaststelling van de GVVP. We maken in het voorjaar een inhaalslag om alles op orde te krijgen.
- Met betrekking tot recreatie gaan we een visie uitbrengen in 2024. De aandachtspunten die hier zijn benoemd die gaan we meenemen.
- Wat betreft sport lopen de aantallen hard terug wat betreft ledenaantal lijkt het de wethouder een goed idee om hier inzicht in te krijgen. Prima wanneer de rekenkamer hier een quickscan naar doet, samen met Stichting Kwiek.
- Er komt een herijking van de Woonvisie. Kompanen en woonzorg wordt een onderdeel van de woonvisie in dat document en daarbij krijgen alle groepen aandacht.
- Hoe gaan we om met het schone luchtakkoord, daar gaan we aandacht aan geven. Daar wordt formatie voor aangetrokken.
- De visie op zorg en preventie wordt nader uitgewerkt. We hebben hier werkkapitaal voor.
- De GGD vaccinaties dat baart zorgen. Het is een landelijk probleem. We hebben in de gesprekken met de GGD hier aandacht voor.

Portefeuillehouder van den Elzen

- Het heeft vanavond weinig over financiën gegaan en dat is goed. De begroting is natuurlijk een financieel document, een onderdeel van de planning en control cyclus. Maar het allerbelangrijkste is dat je in die begroting aangeeft wat je het komend jaar wil gaan doen als gemeente en waar de focus ligt.
- Er zijn vanuit jullie ook veel complimenten gegeven naar de ambtelijke organisatie en hoe het proces aangevlogen is. Die nemen we zeker mee en goed om te horen en ook goed om te zien dat dat dus die investering aan de voorkant ook zijn vruchten afwerpt.
- We hebben een sluitende begroting voor het komend jaar dat betekent dat we dus inderdaad de ambities die we hebben voor het komend jaar kunnen uitvoeren. Wat we ook zien is dat de financiële positie van de gemeente Boekel goed is. Dat die de afgelopen jaren ook verder versterkt is en dat de algemene reserves steeds aangevuld worden. Dat is gewoon super positief en je ziet ook dat de schuldenpositie wat lager is dan 10 jaar geleden. Dat zijn allemaal dingen die goed zijn om te benoemen.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

- Ik begrijp dat daar vanavond niet zoveel over gesproken is want hier hebben wij achter de schermen natuurlijk in de voorbereiding al heel uitgebreid over gesproken want we zien ook dat we een begroting voor hebben liggen die meerjarig niet sluitend is. Dat is echt uniek. Ik heb als portefeuillehouder financiën en nu weer hier als burgemeester met de portefeuille financiën nog nooit een begroting aangeboden die niet meerjarig sluitend is. Dat voelt ook vreemd want dat was vroeger not done. Inmiddels zitten we in een andere situatie en is het zo dat bij u allen gewoon bekend is waarom die begroting in 2026 en 2027 niet sluitend is. Het is er vandaag niet over gegaan maar er ligt wel een begroting met een tekort in 2027 van 1,5 miljoen en toch vind ik het goed dat we daar niet hele middag over gesproken hebben, want ik heb ook in de voorbereidingen aangegeven dat dit uniek is. Dat is niet wat je wil en dat betekent dat we een bepaalde behoedzaamheid moeten hebben. VVD de heer Dijks wees daar ook op. We hebben daar eerder al in de benen op tafel sessie over gesproken, moeten we nu in paniek schieten? Nee, want we zijn niet de enige gemeente die hier tegenaan loopt en ook de VNG en de provincie ondersteunen het feit dat wij nu niet in paniek die begroting dicht moeten gaan rekenen en met allerlei bezuinigingen moeten komen.
- Ik merk aan de wijze waarop wij vandaag dit debat hebben gevoerd dat u dit allemaal begrepen heeft. Dat u weet hoe we ervoor staan want u bent niet met een hele waslijst aan aanvullende wensen gekomen met grote financiële consequenties. U bent ook niet begonnen over aanvullende bezuinigingen want u snapt dat we gewoon even de rust moeten bewaren en aan de gang moeten met de zaken die we voornemens waren.
- De VVD wijst erop dat we behoedzaamheid moeten betrachten. Ik denk dat dat gewoon een terechte opmerking is van de VVD. We moeten zorgvuldig met de middelen omgaan. Ik kan u wel al vertellen dat er kijkend naar de cijfers die nu voorliggen bij de begroting dat in de septembercirculaire alweer een bepaalde plus te zien is. Dat is niet dat gat op landelijk niveau van 3 miljard dat niet gedicht is, dan gaat het over 700 miljoen dus dat is een beetje een pleister voor het bloeden. Maar de cijfers zien er alweer iets gunstiger uit dan wat hier voorligt. Maar dat betekent dat we nog steeds behoedzaam moeten zijn en nog steeds wachten op tot het Rijk ons gaat compenseren voor alle extra taken die wij de afgelopen jaren hebben gekregen.
- GVB gaf nog een verwijzing naar de bestuurscultuur. Er is ook even gesproken over het feit dat we met de raad aan de gang zijn met bestuurscultuur. Ik durf wel te zeggen dat ik het gewoon al gemerkt heb gewoon in de wijze waarop we dit debat gevoerd hebben. Er werd nog even een opmerking gemaakt over de coalitie en de meerderheid van stemmen in een democratie. Dat klopt, maar aan de andere kant een echte democratie kenmerkt zich ook door te luisteren naar de stemmen van de minderheid.
- Er is al iets gezegd over de zorgelijke ontwikkelingen rondom het aantal leden bij de verenigingen. Dat onderkent ook het college en die zorgen delen wij. De rekenkamer kan hier een uiteraard onderzoek naar doen samen met Stichting Kwiek. De rekenkamer bepaalt natuurlijk zelf haar onderzoeken, maar het aanreiken kan altijd.
- CDA heeft ook aangegeven wel iets te vinden van de wijze waarop op dit moment toeristenbelasting geheven wordt bij de scouting. De scouting verhuurt haar lokaal aan andere verenigingen waardoor het een soort van groepsaccommodatie is en ze dus inderdaad op dit moment toeristenbelasting moeten betalen. Er is op dit moment geen uitzonderingsgrond voor hen. Maar het CDA komt vermoedelijk met een initiatiefvoorstel en dan kijken wij daar gewoon serieus naar.
- Hetzelfde geldt voor de andere opmerking over de OZB. Daar is in heel veel gemeenten al vaak over gesproken, over andere tarieven voor maatschappelijke organisaties. Dat is op dit moment niet wenselijk maar we gaan kijken wat daaruit komt en dan vervolgens serieus mee aan de slag gaan of het wel of niet gecompenseerd moet gaan worden. Want dat kun je natuurlijk altijd wel doen via een subsidie.
- CDA maakte een opmerking over de herinrichting van de raadzaal en het staatsieportret wat een prominente plek zou moeten krijgen daar kan ik u een toezegging op doen dat het staatsieportret in onze nieuwe raadzaal op een prominente en aantrekkelijke manier terug gaat komen.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

- De opmerking die CDA maakt over bestuurskracht en over de wijze waarop we in onze regio onze rol pakken en ons gezag tonen. Ik wil daar wel wat uitgebreider op ingaan. Ik ben ervan overtuigd dat wij met gezag onze rol in de regio pakken en ik ga dat met een aantal argumenten en onderbouwingen aan u voorleggen.
- Allereerst wat je ziet in onze regio is dat we in de afgelopen jaren van 21 gemeentes naar 11 gemeentes zijn teruggegaan en dat betekent dat de rol van Boekel niet kleiner maar vele malen groter is geworden. Want het maakt nog wel een verschil of je een van de 21 bent of een van de 11, dus die wil ik al meegeven.
- Maar dat betekent ook dat je je verantwoordelijkheid steeds meer moet pakken in de regio en dat betekent zowel ambtelijk als bestuurlijk meedoen, actief meedoen, met voorstellen komen, je rol pakken en daar waar je als kleine gemeente een toegevoegde waarde kunt hebben dat laten zien. En dat doen we en dat wordt gezien op dit moment. Ik durf wel te zeggen dat wordt gezien. Er wordt ook niet meer gedrukt op opschaling en sowieso moet het van onderaf komen, maar men ziet ook dat je in sommige situaties gewoon zoveel profijt kunt hebben van het feit dat je een klein gemeente bent dat je die burgers in nabijheid hebt. Dus dat je ziet dat groot niet altijd beter is. Kijk naar ons dorpssteam waarbij wij in de regio kunnen laten zien hoe wij het organiseren dat zijn voorbeelden waarbij je kunt laten zien dat die nabijheid helpt.
- Wij zijn lid van de k 80. De k 80 zijn die kleine gemeenten die tegen diezelfde zaken aanlopen en die ook aangeven en samen met ons laten zien dat klein niet altijd minder goed is en soms gewoon helpt.
- Maar ik merk ook als andere grote gemeenten in onze regio als daar gesproken wordt over kleine gemeenten die wel moeten opschalen dat er door andere gemeenten in onze regio wordt gezegd, letterlijk "ja, maar zij zijn Boekel niet". Dat is natuurlijk mooi in de beeldvorming want men ziet dat wij in staat zijn om onze taakopgave waar we voor staan om die waar te maken en zo lang als we dat doen, is er geen enkele sprake van opschaling.
- Dat het in Boekel goed wonen, werken en leven is dat weten wij al langer. Maar de cijfers, zoals door het CDA aangegeven werden, die bevestigen dat steeds weer en dat helpt.
- Twee voorbeelden van afgelopen week om het ook nog eens heel recent te maken die aantonen dat de wijze waarop we het doen met zijn allen dat dat gezien wordt en dat daar dus ook draagvlak voor is om dat te blijven doen. Vorige week vrijdag hebben we besloten in het BHIC dat de nieuwe vestigingsplaats van het BHIC Boekel wordt. Boekel werd voorgedragen met als argument dat het de laatste gemeente is die de komende tijd nog gefuseerd gaat worden.
- Het laatste voorbeeld is dat we als Boekel gevraagd zijn om pilotgemeente te worden bij de aankomende Europese verkiezingen om nieuwe stembiljetten te gaan uit proberen en dat vraagt men niet als ze denken dat het hier niet op orde is.

Woordvoerders n.a.v. reactie van het college: mw. van Eert (GVB), dhr. Kanters (DOP), dhr. Gruijters (CDA) en dhr. Dijcks (VVD)

Vraag vanuit de raad n.a.v. de reactie van het college

- GVB geeft nog mee dat ze in een commissievergadering nog prioriteiten mee willen geven wat betreft de Bruidschat.

Besluitvormingsronde:

Beide moties worden in stemming gebracht en vervolgens de Begroting 2024.

Besluit	Motie investeren in kunst is aangenomen met 8 stemmen voor (DOP en GVB) en 6 stemmen tegen (CDA en VVD). Stemverklaring dhr. Gruijters (CDA): het betreft bestaand beleid.
----------------	--

Besluitenlijst

Raadsvergadering 8 november 2023 Begroting 2024

	Motie economisch (centrum)management is aangenomen met 8 stemmen voor (DOP en GVB) en 6 stemmen tegen (CDA en VVD). Stemverklaring dhr. Dijcks (VVD): VVD vertrouwt op de wethouder. Het CDA stemde tegen met stemverklaring en die luidt als volgt: De motie leidt tot extra bureaucratie voor iets wat nu al ambtelijk en door de markt zelf opgepakt wordt. De Begroting 2024 is aangenomen met unanieme stemmen, 15 stemmen voor (DOP, CDA, GVB, VVD).
Actie	-
8	Vaststelling notulen raadsvergadering van de openbare raadsvergadering van 12 oktober 2023
Opmerkingen die bij de griffie zijn binnengekomen zijn verwerkt in de notulen.	
Besluit	Vastgesteld.
Actie	-
9	Mededelingen en ingekomen stukken
Er is geen verzoek bij de griffie gedaan om een ingekomen stuk of memo te agenderen.	
Besluit	-
Actie	-
10	Afscheid van raadslid Joop van Lanen (DOP)
Er wordt afscheid genomen van Joop van Lanen. Toespraken van burgemeester van den Elsen, dhr. Van den Hoogen (Proost en Troost commissie) en fractievoorzitter DOP Matt Kanters. Joop van Lanen dankt tot slot allen voor de hele mooie tijd en de fijne samenwerking.	
Besluit	
Actie	-
11	Vaststelling notulen raadsvergadering van de openbare raadsvergadering van 12 oktober 2023
De voorzitter sluit de vergadering om 17.19 uur.	